

Santa Ageda koplak Erreterian (eta II)

Mikel UGALDE

1989. urtean

Magdalena Tabernari

Euskaldun askoren topagune izan betidanik taberna hau eta gustura agertu izan dira ereintzatarrak koplak kantatzen. Aurtengo honetan, ordea, Martxela bertako amonaren heriotza zela eta, bertso bereziak kantatu zizkion Ereintzak

(1)

Gabon Jainkoak Madaleneko
jende eta sendiari,
Santa Ageda bezpera hontan
honera gatoz kantari.
Zorion eta pakea opa
dizuegute danori,
muxu goxo bat Zeruetara
amoña Martxelari.

(2)

Urtean zehar Madalen hontan
askotan gera etortzen,
gaurkoa bereziki izaten da
ez gera beñe ahaztuzten.
Martxela zarra izaten gendun
giro eder hau zaintzen,
ziur gaue zero hortatikan
ari zaigula entzuten.

Kalean kantatzekoak

(1)

Zorion herri hontako denoi
oles egitera gatoz,
kalerik kale ohitura zarra
aurten berritzeko asmoz.

Ez gaude oso aberats diruz
ezta ere oñetakoz,
baña eztarriz sano gabiltza
ta kanta nahi degu gogoz.

(2)

Santa Ageda bezpera degu
Karnabal jaiak ere bai,
bi jaialdi hauek ez dirade
bata bestearen etsai.
Guk nahi deguna herri osoa
bizi dezadela alai,
negar eta lana egiteko
izango degu ta garai.

(3)

lñauteritan jai izaten da
jendeak nahi du alaitu,
Santa Ageda bezpera hontan
dezaioگون ba abestu.
Arropa zar ta maskararekin
batzuek dira agertu,
brusa eta makillekikoak
egiten degu agurtu.

(4)

Ereintzatarrok omen gabiltza
Santa Ageda bezperan,
Euskal Herriko ohitura zarrak
azaldu nahirik kalean.
Hogeita hamaika urte eitera goaz
gu gabiltzala lanean,
ohitura zar hau galdu ez dedin
beñere gure artean.

Leku Zarra Tabernan

Lehen ere aipatu izan da Ereintzak Leku Zarreko familiakoekin harreman estua izan duela. Oraingo honetan bertako Erramun zahar-raren heriotza dela eta tgaldeak aitortu nahi izan du Erramunekiko esker ona. *Kaxo goxo bat zeruetara baita ere Erramuneri zuzenduko diote Zeru hortatikan entzuten ari zaigula* ziur daudelako.

(1)

Gabon Jainkoak Leku Zarreko
jende eta sendiari,
Santa Ageda bezpera hontan
honera gatoz kantari.
Zorion eta pakea opa
dizuegute danori,
kaixo goxo bat zeruetara
baita ere Erramuneri.

(2)

Urtean zehar Leku Zar hontan
askotan gera etortzen,
gaurkoa bereziki izaten da
ez gera beñe ahaztutzen.
Erramun zarra izaten gendun
giro eder hau zaintzen,
ziur gaude Zeru hortatikan
ari zaigula entzuten.

1990. urtea. Kaleetan kantatuak*Lehortea*

Aspaldian ez bezalako lehortea egin zuen Euskal Herrian 1989an zehar. Urtegiak hustuta, iturriak agortuta, beharrik premiazkoenak ase-tzeko hainbat ur ez zen etxeetako kaniletara iristen. Neguan geunden baina lehortea jarraitu egiten zuen. Agintariek berariazko erabakiak hartu behar izan zituzten egoera larri hari ezinbesteko konponbidea emateko. Arazoak arazo, ikusten da taldeak ez zuela, horratik, bere umorea galdu.

Ur gabeziak ematen digu
buruauste ta nahigabe,
baserritarrak triste dabilta
kaletarrak ez hain trebe.
Eudi pixka bat egingo balu
guztientzako da hobe,
bestela behintzat egingo gera
nahigabe horreren jabe.

Lehortearen une garratzak
egin dirade nabaitu,
mendiak aurten estali eta
zelaia dira gorritu.
Etxean berriz urikan gabe
nola geraden gelditu,
Ageda maite bialdu zazu
egingo degu eskertu.

Erreka zulo guztiak lehor
iturriak agortuta,
gure herria ez da egondu
urikan gabe ohituta.
Añarbe ere hortxen daukagu
erdia dago hustuta,
Ageda maite bidaldu zazu
eudi goxoz bihurtuta.

Lehortea omen daukagula
hori dago agerian,
ta lehortea hori ere dago
gaurkoz gure barrenian.
ura izaten omen da ona
baina ohetik jeikitzen,
orain ardoz bustiko genduke
baña prezio berdiñian.

Kolektoria

Erreterian urte gutxitan asko hazitako herria da. Hazkuntzak berekin ditu, zenbaitetan, buruhausteak ere. Herriko uren banaketak eta isuriak bideratzeko sekulako obrak egin ziren herri osoan zehar. Zenbait kaletan pauso erdia eman beharrak ere lanak ematen zituen. Nahi baino luzeago joan ziren obra haiek. Oso era grafikoan agertzen dira bertso hauetan garai horretan herriarrek jasan behar izan zuten egoera.

Ura beharrezkoa omen degu
Euskal Herriko eguna,
kale guztiak kantuz pozteko
aukeratua deguna.
Santa maitea gaur hartu degu
gure bideko laguna,
haren laguntzaz bete gentzake
egun hontako jarduna.

Kale guztiak altxa digute
kolektoria sartzeko,
presa handirik ez dute hartu
berehalaxe ixteko.
Hamaika salto eman beharra
etxeraño iristeko,
amon gaixuak beldur handiaz
muturrak ez hautsitzeko.

Ereintzatarrok hemen gabiltza
Deun Agate bezperan,
ohitura zar hau galdu ez dedin
beñere gure artean.
Hogeita hamabi urte eitera goaz
gu gabiltzala lanean,
Euskal Herriko ohitura zarrak
azaldu nahirik kalean.

Oharra: Ohiko beste zenbait kopia.

1991. urtea.

Amulleta etxeari

Eliz Kanean Amulleta elkartearen parean aurkitzen den eraikina da Amulleta etxea. Deitura bera eta bere bilakaera ditu mintzagai taldeak. Amu egileen etxetzat jotzendute Amulleta.

Amulleta bere izena ta
bi soto ditun etxia,
goiko kaletik sartzen dana ta
Eliz kaletik bestia.

Herri guztia hondatu dute
dana da zuloz betia,
Bi urte dirala hasi ziran
noizkoz da errematia.
Ondo sartua egongo da bai
dioten kolektoria,
beheko kale horrek ematen du
benetan sator bidia.

Kolektoria sartu digute
ez da izango kaltia,
zikin guztiak bertan dijoaz
guztientzako hobia.
Gure herriak obra honekin
benetazkoa aldia,
ondo egin dezute agintariak
guria da txalotzia.

Etxe honetan sagardotegi
edo bestela taberna,
Gezalatarrak aurrena ziran
Ugartetarrek hurrena.
Gorxeago jarri ziguten
Juan tenena ziotena,
oraindik ere bodegatxo bat
Joxe Mari Toloxana.

Amulletak ere izango du
dudik gabe historia,
etxe hau omen zan diotenez
amu egille tokia.
Azaldirikan gure Herriak
ordu an zun garrantzia
itxas gizonez osatu bait zan
antziñan Erreteria.

Persico Golfoko Gerrarenak

Gerrate burrundatsua izan zen honako hau. Estatu Batuarrek interes handiak izaki inguru horietan nonbait eta gogor eraso zion bertako ejerzitoari. Bistan da kantariak ez daudela ados *pakezale geralako*.

Egun hauetan gerra sortu da
gainera izugarria,
guztiak agindu nahi dute eta
hortxe dago komeria.
Baña gerra horren jipoikadak
hondatzen baitu herria,
negar sotiñez jarria dago
Oriente lurraldia.

Golfo aldera eraman dute
lurralde guztietatik,
bakarren batzuk dirade baña
badirade Euskaditik.
Guraso zar eta andregaiak
urduriturik gogotik,
Santari eskatu nahi diogu
gutxienez haiengatik.

Gerrak dakarren ondorioa
laster zaigu agertuko,
heriotz ugari batzuentzat
miseria bestentzako.
Kristau geranok ez dugu beñe
gerra zarra onartuko,
Xenpelarrek esan zun bezela
pakezale geralako.

Torrekua eta Morrontxo etxeenak

Hona hemen zahar bezain sendoak diren bi etxe. Herriko sartu-irteerak babesteko leku aparta batez ere gerra garaietan. *Nafarroa-kin muga ziñaten Erreteriko atia*. Bi etxe hauen historiaz jabeturik abesten dituzte ondorengo bertso hauek.

Herriak ditun etxe zarrenak
nahi genituzke oroitu,
Errenteria egin aurretik
hauek ziraden zutitu.
Gerratearen gogorkeriak
elur erasoak hartu
Torrekua baitare Morrontxo
urte askuan jarraitu.

Dorre etxe edo gazteluak
herria babestuzeko,
harri sendoarekin egiñak
Urte asko irauntzeko.
Errenteriak duen historian
ohorez agertuzeko,
herri zarraren sustraiak dira
bagiñala jakiteko.

Onena Tabernarenak

Berezia izan zen urte honetan Ereintzak Onena Tabernara egin
zuen bisita. Bertsoak dioen bezala, hil berria zen Juanito bertako
tabernaria. Testuinguru horretan ulertu behar da *kaixo goxo bat*
Zeruetara baita ere Juanitori lehen bertsoaren amaiera.

Gabon Jainkoak Onenako
jende eta sendiari,
Santa Ageda bezpera hontan
honera gatoz kantari.
Zorion eta pakea opa
dizuegute danori,
kaixo goxo bat Zeruetara
baita ere Juanitori.

Zenbat urtetan etorri gera
Onenara abestera,
Juanito lagun zarra agurtuz
tragotxo bat egitera.
Zeruetara joana zaigu
Jaunarekin egotera,

Nafarroakin muga ziñaten
Errenteriko atia,
historiaren lekuko biok
goraldutzeko herria.
Geroztikane zenbat egin dan
nahikoa da beiratzia,
zuek zutikan jarrai zazute
gorderik goiko kalia.

Zazpirehun urte badirade
hauek ziradela egin,
hamaika arazo pasa eta
oraindik daude gurekin.
Herria zaindu antziñan eta
orain beste guztiakin
zorionean jarrai dezagun
Torrekua Morrontxokin.

oihu batez esan nahi diogu
gatozela agurtzera.

Onenako lagun maitienak
jarrai zazute lanian
zuen aita Juanitok hasia
amatxon aldamenian.
Bera Zerutik begira dago
gutxinez gaurko gabian
jatortasuna iraun zazuten
berak utzi zun kabian.

Etxe honetan euskal giroa
nolatan degun aurkitzen,
fameli jatorra zeratela
benetan degu pentsatzen.

Herrian ondo portatu eta
 aberria maitatuzten,
 bide hortatik jarrai zazute
 euskal giroa indartzen.

Urtero etorri izan gera
 Agedaren bezperian,
 aurten ardo ona nahi degu
 baña prezio berdiñian.
 Kutixi hori bete dezagun
 gure Santan omenian,

zuentzat berdin izango da ta
 urtearen azkenian.

Berdin zaigu Errioxakua
 edo ardo gorri naparra,
 baña guretzat izan ezkeru
 berdin zaigula zizarra.
 la sortutzen degun barruan
 behar degun irriparra,
 Ageda omenduz jarraitzeko
 hartu dezagun indarra.

Ereintzatarrok hemen gabilta

Deun Agate bezperan,
 ohitura zar hau galdu ez dedin
 beñere gure artean.

Hogeita hamahiru urte eitera goaz
 gu gabiltzala lanean,
 Euskal Herriko ohitura zarrak

1992.urtea

Urte berezia izan zen Espainia estatuan. Bartzelonan Olinpiada arrakastatsua jokatu zen eta Sevillan, berriz, egundoko Erakusketa antolatu zen, erakargarri bezain eztabaidatsua. Bertsotan ikus daitekeen bezala, ordea, guztia ez zen urre. Langabeziaren zama handia zen, *gure olinpiada hemen degu gure seme-alabekin azpimarratze-raino.*

Kaleetan zehar

Milla bederatzirehun eta
 larogeita hamabia,
 sona haundia duen urtia
 oraintxe degu etorria.
 Erakusketa eta kirolak
 nola duten oñarria,
 askorentzat fama ta dirua
 beste askorentzat larria.

Olinpiada Bartzelonan ta
 Expo omen da Sevillan,
 urtea garrantzitsua beraz
 larogeita hamabian.
 Igoerarik haundiñak ere
 inpuesto ta janarian,
 ogia, argia, garraioa
 baitare egunkaria.

Langabezia azaldu zaigu
prezioak doaz gora,
horrela jarraituzen badegu
hau dijoa pikutara.
Hainbeste diru hortxe dijoa
Sevilla-Bartzelonara,
Curro ta Cobi paseatzeko
langillearen kontura.

Erakusketa eta kirolak
ados gaude gu horrekin,
baña egiten baldin badute
aberats diruarekin.
Naiko arazoak ba ditugu
diren egin beharrarekin,
gure olinpiada hemen degu
gure seme alabekin.

Ohiko beste koplak ere bai kale eta tabernetan.

Herrian zehar kantuz gabiltza
Ageda deuna ospatzen,
kale izkiña edo plazetan
nola geran geldituzten.
Noizean behinka tabernan ere
gustora gera sartuzten,
ohiturak hala agintzen duta ta
guk hala degu betetzen.

Gure herriak ohiturak ditu
aintziñatik datozenak,
blusa eta makillakin goaz
Ageda maita degunak.
Kopla zarraren bidez eskatuz
ditugun asmo hobenak,
Errenteria orde dezala
har dezala atsedena.

1993. urtea. *Madalena kaleari*

Santa Ageda ospatu nahiez
egin gerade alkartu,
penak alde batera utzita
egin gaitezen alaitu.
O herri maite zu ere ez zaitetz
gogo horrekin gelditu,
ohitura zarrak hala dio ta
danak batera kantatu.

Madalen kalea omen degu
herriko ezagunena,
Kanttaleneko maldan hasita
ermitara dijoana.
Baxoerditan ibilletzeko
halako giroa duna,
ta Xenpelarren heriotzean
lekuko izandu zena.

Gure herriko zaindariaren
izena daramazuna,
txoko hau degu urtemugaz guk
koplaz gozatzen deguna.
Errenteriako talde honek
hainbeste maite zaituna,
urte luzetan gorde dezazun
daukazun edertasuna.

Herriko Enparantzari

Santa Ageda ospatu nahiez
 egin gerade alkartu,
 penak alde batera utzita
 egin gaitezen alaitu.
 O herri maite zu ere ez zaitez
 gogo horrekin gelditu,
 ohitura zarrak hala dio ta
 danak batera kantatu.

Gure herriak plaza honetaz
 badauka ba zer esna,
 festa hastera dijoztela
 etortzen gera begana.
 Sanjuan bezperan aurrekuakin
 Ereintzarentzako lana,
 edozein gauz egin behar bada
 eliz aurreak du sona.

Eliza ta Udaletxeakin
 egin gerade topatu,
 herriak daukan nortasun hori
 egiten digu agertu.
 Udalan agintariak dira
 herriak ditu hautatu
 ta Elizan fededun gizonak
 egiten gera alkartu.

Gure herria alaitzearren
 egin degu irteera,
 hemen gabiltza haruntz ho-
 nuntza
 kantuz gora eta bera.
 Santa Ageda etorri zaitez
 talde honi laguntzera,
 alaitasun hoi bete dezagun
 aintziñakoen antzera.

Ohiko beste koplak ere bai kale eta tabernetan.

1993. urtea. *Urdaburu Elkarteari*

Berrogeita hamar urte dira
 egin ziñadela sortu,
 Urdaburu izena hartuta
 mendia zenun maitatu.
 Zure barrutan mendizaleak
 beti egon dira getu,
 mundu guztian zure izena
 egin dutena agertu.

Urrezko Eztaiak izan dira
 ondorengoak jarraitu.

Pedrotxo eta Boni genitun
 aita zutela onduan,
 mendizale jatorrak ziraden
 beste askoren moduan.
 Leibar, Antontxu, ere haiekin
 ta beste asko inguruan,
 orain Urdaburu hemen degu
 Santa Maria txokuan.

Besterik ezean Bar Domingon
 omen ziraden elkartu,
 Urdaburu mendi Elkartea
 une haietan zan sortu.
 Otegitarrak izandu ziran
 ta nahi ditugu aipatu,

Urte askotan zure lekua
 hemen degu ezagutu,
 baiñan hau txikia gelditu da
 egin beharra aldatu.

Orain berria lortu dezute
lan jator hortan jarraitu,

lengo ta oraingo baturikan
Urdabururi maitatu.

Koxme Lizasori

Hainbatetan besteri kantatzea egokitu izan zaion Kosme Lizaso bera ageri da kantagai. Onuragarria izan da, urtez urte, Ereintzak eta Kosme Lizasok elkaturik burutu izan duten lana. Bertso hauetan eder-ki asko nabari da Ereintzakoen esker ona.

Talde osoa irtena gera
abestutzeko ta nori,
hainbeste urtetan gure ondoan
ibilli izan denari.
Beti gurekin izan degu
bertsotan eta koplari.
eskerrik asko bihotzetikan
gure Koxme Lizasori.

Koxme Lizaso izandu degu
benetan gure artzaia,
artalde honek behar zuena
umilla eta alaia.
Bere bertsoz aseturikan
hartua degu sustraia,
antzina zarrak zitun ohiturak
gaur eguneko garaia.

Gure Agedak ere hartua
izango al du kontutan,
zenbat bertso moldatu dituan
bere urtemuga hontan.
Koxme laguna horrela jarrai
Eten gabe lan horretan
ohitura zarrak gorde ditzagun
datorren urte luzetan.

Jesus Otzeta lagunari

Jesus Otzeta gaztetan Ereintzan hainbat eremutan lanean aritu-tako errenteriarra zen. Lehen bertsoanadierazten zaigu garai batean taldeko koplak kantaria ere izan genuela. Antzezle lanetan ere aritu izan zen ereintzatarrekin Andoni Korta zuzendari zutela. Hamaikatxo pasadizo gogoan dituzte Otzetarekin taldean antzerkigintzan aritu ziren kideak. Bihotzetik bihotzera lagunari kantatutako bertsoak dituzue ondorengo hauek.

Jesus laguna gurekin degu
aspaldi etzen arkitzen,

Santa Ageda bezpera hontan
ondo degu gogoratzen.

Garai haletan gure koplari
berak bait zuan kantatzen,

ongi etorri Jesus Otzeta
hemen zaitugu maitatzen.

Kolonbia aldera joan zitzaigun
bertan osa familia,
bañan erreteriarra izan
hortxe dago komeria.
Urte batzuek pasa zitun da
berriro da itzulia,
Jesus laguna eutsi goiari
hemen daukazu kabia.

OTArri

Erreteria erruz hazi zen eta geroztik estu gelditu izan zaizkio kale, ibilbide eta aparkalekuak. Nolabaiteko irtenbidea eman nahirik, OTA ezarri dute, hots, jakineko denboraldi baterako ordaindutakoa-parkalegua. Ikus daitekeenez, guztiak ez zeuden erabaki honekin oso konforme.

Herri danetan aurrerapenak
ari direla agertzen,
gurea ere kontu hoietan
ez da atzean gelditzen.
Batzuentzako ona deguna
esteak ez du onartzen,
OTA jarri digutela eta
hori ari da gertatzen.

Zerga edo inpuettoa dela
orain jarri digutena,
batzuek onartzen dute baina
besteentzako eztena.
Berebilaren lekua degu
ordaindu behar deguna,
lendik ere ordaintzen da pranko
hori behar genduen.

Bertakoentzat ezda hain txarra
ordaindu eta lekua,
kanpokoentzat ez da izaten
berdiña inoiz tratua.
Haruntz tahonuntza denbora luzez
non bilatuko txokua,
azkenean hainbat izango da
aspertuta joandakoa.

Gure herria mardula degu
esan daiteke haundia,
OTA ordaindu nahi duentzatzat
marra urdinez jarria.
Nahi ez duenari egin dezaien
horretarako tokia,
horrela konformatzen badira
guztientzako pakia.

Lazkao-Txikiri

Jose Migel Iztueta, Lazkao Txiki, hil eta gerok, halako omenaldi-txo bat eskaini nahi izan zion Ereintzak Santa Ageda bezperan bertsolari txiki-handia gogora ekarriz. Betiko zoriona opa dio bertsolariari: *Ageda Deuna izango zaitu bere alboan gordeta.*

Bukatu zaigun urtea izan da
bertsolarien urtea,
txapeldun berria aukeratu
azkarra eta gaztea.
Joan zaiguna Lazkao Txiki
hori bai gauza tristea,
talde honetan ezin ahaztu
halako izar trebea.

Lazkao Mendiko loretxoa
gugandik zerade joana,
betiko utzi gaituzulako
herri osoak du pena.
Zure irrifarra ta umorea
guk gogora nahi deguna,
neurritz txikia ziñaden baina
jakindurizko gizona.

Santa Ageda bezpera hontan
zenbat kopla zendun kanta,
joaten ziñaden leku hoietan
izango da zure falta
Berri txar hori gure artera
egun batez zuten bota,
Ageda deuna izango zaitu
bere alboan gordeta.

Euskal Herri osoan saiatu
irrifar hori sortutzen,
bertso goxo ta laitsuekin
zu ziñaden agertutzen.
O Joxe Migel Errenterian
asko zaizu gogoratzen,
heru handitik jarrai zazula
bertsolaritza laguntzen.

1994. urtea. Krisiari

Luzen zihoan gure artean ere hamar bat urte lehenago sortu zen krisia. Lantegiak hustutzen, langabezia ugaltzen, etorkizuna beltz... ez zen giro. Ereintzak ezin ba horrelako gaia jorratu gabe utzi.

Bukatu zaigun urtea izan da
nahiko kezkatu joan dena,
langabeziak eta krisiak
benetan zigortu duena.
Gaztearentzat etorkizunik
inoiz agertu diguna,
giro txarrena ikusten degu
garratza eta sakona.

Kezka berarekin hasia da
sartu geraden urtia,
inongo argi izpirik ez da
esan behar da egia.
Politikoen eztabaidakin
geldirik dago guztia,
bide hortatik laster daukagu
guztientzako gosia.

Horrela jarraitzen baldin bada
 kusi behar gorriak,
 kale zoko hontatik deiadar
 non dira agintariak.
 Hitza ta pitza haruntza ta honuntza
 ezer egin gabe guztiak,
 zuen eskutan baldin badago
 jarri lenbailen neurriak.

Rafael Bereziarturi

Santa Agedako kopletan Ereintzak jakin izan du, norbait hil zain egon gabe, norbaitenganako esker ona erakusten. Taldean zihoan soinujoleari eskainitako koplak dira hauek.

Bergaran sortua omen degu
 Adunan omen zan hazi,
 Euskal Herri osoan saiatuz
 gizon bezela zen hezi.
 Erreterian gure artean
 Rafael orain da bizi,
 gizon argi eta zintzo honek
 badauzka hamaika grazi.

Rafael Bereziartu degu
 ohitura zarren laguna,
 Santa Ageda bezpera hontan
 beti gurekin deguna.
 Olentzero, koplak zarrak eta
 eskatutzen zaion dena,
 umiltasunez ta ixilian
 lana egiten dakina.

C.D.Touring-i

Touring, ia berrogeita hamar urte zeramatzan herriko futbol taldeak, gaur egun baino aldarte hobek izan zituen. Bigarren mailara igo zela eta, goralmenak jasoko ditu koplarien aldetik ere. Esan beharra dago kirol taldea eta herritarren bitzta elkaturik joan izan

Zorion herri hontako denoi
 oles egitera gatoz,
 kalerik kale ohitura zarra
 aurten berritzeko asmoz.
 Ez gaude oso aberats diruz
 ez eta ere oinetakoz,
 baina eztarriz sano gabiltza
 ta kanta nahi degu gogoz.

Soinu jotzaile argia degu
 berdin da abeslaria,
 zure zainetan daramazuna
 guretzat paregabia.
 Elizan ere organista ta
 mezetan laguntzailea,
 herri osoan maitatua da
 gainera abertzalia.

Gure artera urteak dira
 zu zifadela azaldu,
 geroztikane ereintzatarrei
 zenbat diozun lagundu.
 Zure soinua, zure auspoak
 alaitasunean bildu,
 ordu asko kendu dizkizugu
 esker ona ezin kendu.

direla. Zumardiko dantzaldi haietan ere, taldeak irabazten bazuen, ez zuen Musika Bandak bere ereserkia jo gabe utziko. Bai jendeak gusora dantzatu ere.

Kirol arloa aipatu behar aurtengo urte honetan, futbol zalea diradenari zorionak ba benetan. Touring maitea igoa degu bigarren maila horretan, jarrai dezazula horrelaxe gainera urte luzetan.

Gure herria goratzen dezu joaten zaren tokietan, Errenteriko izena doa elastiko gorrietan. Galtza urdinaz indar ugari daramazun mutiletan, erakutsirik kiroltasuna zabiltzan zelai guztitan.

Zure imnoa ez degu entzuten zergatik da ba, mututu? garai batean alaitasuna egiten ziguna sortu. pasadoblea zoragarri hura inolaz ezin da aztu, gure "Touring de Errenteria" guztiok zagan abestu.

Gure herria alaitzearren egin degu irteera, hemen gabilza haruntz honuntza kantuz gora eta bera. Santa Ageda etorri zaitez talde honi laguntzera, alaitasun hoi bete dezagun antziñakoen antzera.

1995. urtea. Makazaganeko Inprenta

Pilotalekuz beste aldean, Bizente Elizegi kalean, inprenta bat zegoen. Makazaga Inprenta. Bertsolarien eta bertsogintzaren gordailu izan dela esan genezake. Hamaika bertso berri eta bertso liburu argitaratu izan da inprenta horretan.

Ereintzak ere gogoan du oso Makazagatarren lana.

Lantegi ugari dizkigute gure herri hontan bota, azkenekoak Esmalteria ta Makazaga Inprenta. Eltze ta kazo batean eta bestean ba bertso sorta, guztia pikutara dijoa ez al da ezer inporta?

Makazaga inprenta genuen bertsolarien kabia, bertso paperak izaten zuten toki honetan argia. Txirrita zarrak eta Saiburuk bialtzen zuten tokia, leku maitagarria guretzat orain dena eroria.

Biteri kalean sortu ziñen
gero honuntza etorri,
garai hartako bertsolaritza
lenbailen laguntzen jarri.
Une goxoak ez ziren baino
beti kezkatu ta larri,
orduak egindako lanetaz
orain degu oroigarri.

Esmalteria lantokia

Erreterian erdi gunean kokatutako lantegi garrantzitsua izan zen Esmalteria. Era guztietako eltze eta lapikoak egiten ziren bertan. Historiaren legeak eta halabeharrak desagertarazi zuen Gasteiza aldatuz. Lehen bertsoak Esmalteria eta Makazaga ditu gogoan. Nahiz eta ezkerrean bertso berdina agertzen den, bere horretan utzi dugu.

Lantegi ugari dizkigute
gure herri hontan bota,
Azkenekoak Esmalteria
ta Makazaga Inprenta.
Eltze ta kazo batean eta
bestean ba bertso sorta,
guztia pikutara dijoa
ez al da ezer inporta?

Zeinen ez zuen ezagutzen
herrian Esmalteria,
hainbat eltze, kazo, tresna eder
egiten zuten tokia.
Gure guraso eta aitonek
bota zuten izerdia,
bere famak famatu bai zuen
baitare Erreterian.

1995. urtea. *Txikitoneko etxea*

Jose Ramon aguazilaren etxe bezala asko ezagutu izan dugun etxea. Herriko Enparantzan, Udaletxe berrituaren parean eta elizaren

Makazaga gendun inprentero
bertsolarien laguna,
euskal giroa maitatzen zuen
gure herriko gizona.
Bertsolaritza indartzearen
lanean jardun izana,
omentxo hau merezia dute
bete zuten bere lana.

Orain bota digutela eta
eztabaida dute sortu,
batzuek etxeak nahi dituzte
besteak parke bihurtu.
Bakarren batek kirol zelaiaz
gingo lukela hartu,
baina egi hutsa bakarra da
egin dala desagertu.

Esmalteriak izandu zuen
herrian bai garrantzia,
lantoki ederra izandu zan
gizon argiaz jantzia.
Hemendik ere eraman zuten
askorentzako antsia,
beste askorentzako pena da
hau ikustea hautsia.

aldamenean dagoena. Ikus dezakegunez, historia handiko etxea. Ber-tsoetan hainbat zertzelada jasotzen da etxe hau kantagai hartuta.

Txikitoneko fonda ziñaden
ostatu edo taberna,
zenbat jende etorri izan zen
garai haietan zugana.
Eleiz ondoko etxe zarrena
orain berrituta dena,
herriko historian sartzeko
apain jarri zaituztena.

Txurreria La Marina omen zen
etxe honetan jarrita,
herriko etxe zarrentsuena
goxotegi bihurtuta.
Garai haietako amonak ta
umeak zuten bisita,
lendabiziko txurrerira ta
ondorenean mezeta.
Ohiko koplak.

1996. urtea. *Magdalena ermitari*

Madalen Deunarengana jotzen dute Ereintzatarrek Santa Ageda bezperan. Langabezia, zorion eta bake nahia izango dituzte mintzagai.

Santa Ageda bezpera degu
ohitura zarrez betia,
guraso zarrak hasi ziren ta
gurea da jarraitzia.
Herriak ditun sustraiak dira
ondo dago gordetzia,
maltzurkeria izango da ta
ohitura hauek galtzia.

Santa Agedaz gatoz taldea
arren nahi degu hitz egin,
Madalenako ermita aurrean

Auskalo zenbat jende izan den
zure barrutan bititu,
urte asko daramazkizu ta
ezin gerade oroitu.
Joxe Ramon aguazilla behintzat
hemen gendun ezagutu,
bere sendiak oraindik hemen
egiten dute jarraitu.

Eleizak adina urte dituzu
bere ondoan txikia,
baina jende mordo askorentzat
benetakoa kabia.
Bertatik entzungo zuten ondo
gloria ta letania,
eleizarentzat babesa eta
herriari garrantzia.

Santa maitea hots egin.
Lanikan gabe zar da gazteak
nola ez dugun atsegin,
otoitz gugatik Santa Madalen
ondoren ona sor dedin.

Santa Madalen ta Santa Ageda
bikote zoragarria,
bata gure zaindari, bestea
ziziltiar martiria.
Biok Zerutik gorde zazute
gu bizi geran herria,

kristau bidetik lortu dezagun
billatzen den aberria.

Santa Madalena zu zaitugu
gure herriko zaindaria,
gizon talde hau eskean gatoz

gaurko gau honetan zuri.
Hots egiozu goiko Zeruan
gure Jaungoiko Jaunari,
Errenteira bidali ditzala
orion eta bake ugari.

Akelarre belar dendari

Gabon Jaietan dendak eta erakusleihoak edertzen saietzen den
dendariari emandako saria aitzakia hartuta. Ezin uka belar dendaren
alde onak ozenki kantatzen dituela taldeak.

Madalen kaleko etxetxo
txukuna ta dotoria,
antzinako tresna askorekin
jantzita bere aurria.
Garai bateko etxe ximela
orain dotore jarria,
ta sendatu nahi duenarentzat
dago erboristeria.

Madalen kaleko hamabosta
Akelarre izendatu,
gibela gaixo daukanarentzat
hoberik ezin bilatu.
Belar enplastu eztiarekin
gaitza guztiak sendatu,
horren lekuko gizon bat degu
Urigoitari galdetu.

Sendagile famatua degu
Doktore Urigoitia,
Txina aldeko ikasketekin
indarturik jakitia.
Jostorraz puntaz zulaturikan
sendatutzen du guztia,
diotenez gainera ez degu
bat ere garestia.

Akelarre erboristeria
omen dutela saritu,
Gabon jaietako sariketan
txapeldun zuten aurkitu.
Txukun jarria benetan dago
hori ezin da ukatu,
Urigoitia senar-emazte
behar ditugu txalotu.

1996. urtea.

Gaspar tabernari

Gaspar Tabernan kantatzerakoan, iraganari halako begirada bat
botatzen diote kantariek. Zenbait gazteri ezezagun izango zaizkion
zenbait zertzeladari eskerrak hobeto ezagutu ahal izango dugu taber-
na horren sorrera eta bilakaera.

Maite Tabernari

Bistan da Martin Garrok ondo hartzen dituela ereintzatarrak eta nabaria da, dudarik gabe, taldeak eskertu ohi duela Martinen harrera eta jarrera. Aipuak eta goralmenak ez dira nolana hikoak. Bakoitzak merezi duen horretatik jasotzen omen...

Abere lekua gendun leno
orain da zoragarria,
horrelako txoko gutxietan
busti degu eztarria.
Bertako etxeko andrea ere
San Juandik da etorria,
Joxe Marin ondoan egin da
lagun bat maitagarria.

Gaspar zarraren kabia degu
orain guztiz aldatua,
aitona zarren lekua gendun
orain guretzat hartua.
Artista askoren erakusketak
azaltzen diran lekua
ta parrandatxoa bukatzeko
guk aukeratutakoa

Joxe Mari ta Pepi dirade
orain hemen nagusiak,
Gaspar aita zarraren ondoan
lan honetan ikasiak.
Jator jarraituz herriak ditun
lengo ohitura garbiak,
pozez etortzen gera honuntza
aitortzen degu guztiak.

Martin bisitatzera gatoz gu
urtero gaurko gauean,
gizon jator bat ikusten degu
gainera bera lanean.
Afari aurrekoa emanaz
borondate onenean,
Garrotarren sustraia darama
bere zain ta bihotzean.

Euskal giroko gizona eta
famili jatorren aita,
seme ta andrez inguraturik
tabernalari aparta.
Bere lagunak maitatzen degu
umilki agertzen da ta,
hik ere Koxme ona bota zak
honek merezi dik eta.

Txoko eder honeri izena
jarri zenioten "Maite",
egia da bai ez digutela
inon maite horrenbeste.
Aurpegi alai eta txukunki
basoa digute bete,
agur beste bat arte Martin ta
agur seme ta emazte

1996. urtea. *Musika Bandari*

Errenteriako Musika Banda ez da atzo goizekoa. Ehun eta ia berrogei urte badira berau sortu zela. Geroztik, bizirik iraun izan du, era batera nahiz bestera, Errenteriaren bizitzan. Musikari ospetsu askoren seaska izana gure banda. Gaurko honetan, Euskadiko Musi-

ka Banden Txapelketa irabazi eta gero, ezin ba ziorion agurra luzatu gabe utzi

Erreteriko Banda omen da
Euskadiko txapelduna,
musikalari zar eta gazte
baturik osa dutena.
Tronboi, klarinete eta tronpeta
zuzendaririk hobena,
gure herrian egun alaiak
argitaratzen dituna.

Bizkaiko Zalla omen zuten
hortarako aukeratu,
ta bertara danetan hobenak
omen ziren inguratu.
Napar aldeko bi banda txukun
gurearekin neurtu,
haiek onak izan ziren baina
txapeldun zuek gelditu.

Musikaren hotsa omen degu
gure herrian luzaro,
Banda ere txapelduna degu
entzuten hilabetero.
Merezi dute omendutzia
hainbeste landu ezkeru,
guretzat ohore handia da
zuek entzun eta gero.

Maixu handiak izan ditu
bandak bere zuzendari,
eskerrak Iraola, Gezala,
Zarranz, Manso, Ubiriari.
Hauen lanaren ordaina dator
goratuaz Erretereri,
Lekuona ta Mate txalotuz
zorianak Karloseri.

* Gainontzekoak, ohiko koplak

Juli Kafetegia

Azken urteotan Juli Kafetegia izan da Ereintzakoen ibilalditza lehen pausalekua. Gogoan dute kafetegiak izan duen bilakaera, Juli andrearen eragina, gaur egun bertan dihardutenen harrera... Kasu honetan, izenak eta izanak bat egiten dute Juliren kasuan. Ostalaritzan langile fin eta saiatu izan zen andre hura gaur egungoen ama eta amona izan zela gogoratzen die.

Santa Ageda bezpera degu
gaude umorez jantzita,
tabernaz taberna gabiltza gu
eztarria leunduta.
Abestitxo bat egingo degu
ohitura hala degu ta,
ardo hobena atera zazu
ordaindutzeko bisita.

Kafetegia Juli izaten da
gure bidean aurrena,
eztarria berotzen hasteko
aukeratutzen deguna.
Joxan lagunak ematen digu
etxeko ardo hobena,
aurrera jarraitzeko benetan
indarra ematen duna.

Segundo Izpizuan lehen eta
orain Biteri jalean,
kafetegi txukuna benetan
giroa bego barruan.
Herriarekin hartu-emanak
al dan eran zuzenean,
jarrai honela jator izaten
aberriaren onean.

Garai bateko etxeke andrea
jatorra eta txukuna,
urte mordoxka izango da bai
mundu hontatik joana.
Ostatu honek eramaten du
ohorez bere izena,
Juli Anderea izandu zen
zuen ama eta amona.

1997. urtea. Andoni Kortari

Ereintzak eta Erreteriak asko zor diote Andoni Kortari. Hirurogeigarren hamarkadan Ereintzako gazteak bilduz, euskal antzerkia landu eta bultza izan zuen. Neurri handi batean, Andoniren gidaritzapean sortu eta osatuta taldeak eutsi dio Gaon zein Santa Agedako ospakizunei eusteari.

Andoni Korta gure ondotik
itabost urte joan zala,
ezagutu genduenarentzat
osorik dago itzala.
Antzez lanetan maixu gendun
buru argi ta leiala,
euskal giroko gizon zintzoa
erreteriar apala.

Zerbait zorretan gelditu ginen
halako gizonarekin,
antzez lantxo bat moldatu degu
bere pasadizoekin.
Maitasun osoz azal nahi degu
borondate onenakin,
bere lanaren fruitu huraxe
gelditu dela gurekin.

Andoni gendun gure laguna
gazteokin zan elkartzen,
une gaiztoak ziren orduan
ezer gutxi zan lortutzen.
Euskal giroa zure ondoan
gu hasi ginen maitatzen,
zuk ereindako guzti guztia
guk orain degu jorratzen.

Taldea berriro martxan dago
hasiak gera ikasten
prestatuta izango degula
pentsatzen degu aurten.
Martxoaren aurrena aukera
On-biden degu antzetzten,
Andoni Zeru handi hortatik
gelditu zaitezen konten.

On Jesus Kerejetari

Apaiz egin berritan etorri zitzaigun Ataundik on Jesus. Apaizgintzarekiko eginkizunak zuzen betetzeaz gain, korua osatzeari sutsu

ekin zion. On Juan Bautistak eta beste hainbatek ereindako hazia uzta bihurtzen jakin izan zuen. Ereintzak biziki eskertzen dio bizi osoan Erreteriarren alde eginiko lana.

On Jesus Kerejeta izan da
urte luzetan artzaia,
parrokiko organista zintzo
musikalari alala.
Ataundarra jaiotzez bera
maitatuz Erretereria,
bertako seme zera guretzat
gainera maitagarria.

Gure artean izandu zinen
apaiz izan berehala,
don Robertoren agindupean
eginikan lan apala.
Herriak zeukan behar guztiaz
konturatuz eginala,
lan hori guretzako izan da
ez zera izan makala.

Urte luze hauetan lanean
behar duen guztiekin,
gaixo dagona bixitatuaz
borondate danarekin.
Organo otsa beti izan da,
ezkontza iletarekin,
irripar goxo zintzo arraio
zar eta gaztetxoekin.

Apaiz izaten saiatu zera
benetan dezuna lortu,
zure kristau fede zintzo hori
ez da oraindik agortu.
Jesusen hitza behar bezala
indar osoaz agertu,
lan ixil hortan beti bezala
gure artean jarraitu.

"Jautarkol-en" jaiotetxe aurrean

Koldobika Jauregi olerkariaren jaiotzaren ehunurteurrena zela eta, omenaldi berezia eskaini zitzaion herria. Bere lana hobeto eza-gutzeko zoria izan genuen. Geroztik, ekitaldi haren ondorioz, bere lanekin osatutako liburu bat argitaratua izan da.

Ereintzak ere gogoan du herriko seme olerkari handia.

Jauregi'tar Koldobika gendun
"Jautarkol" olerkaria,
Erreteriko etxe honetan
zeukan bere jatorria.
Ehun urte igaro ondoren
horra hor oroigarria,
bere herria goraldi nahirik
esker onez eskeinia.

Bere bizitzan hiru helburu
beti erabil zituan,
Euskalerriaeta euskera
ta Jainkoa bihotzean.
Olerkietan helburu hauek
ondo azaldutzen ziran,
maite ta xamur euskera gozoz
ta otoitz baten antzean.

Ta zer esan bere herriari
jarritako olerkiak,
bere zaindari Magdalenari
rrobat Xenpelarrenak.
Herrian alde liburuetan
egin zitun idaz lanak,
maixutasunez beteak ziran
berak egin zituenak.

Ikas dezagun guk herritarrak
Jautarkolen izaera,
nolatan maite zuen herria
eta nolatan euskera.
Gure ekintzak izango al dira
bere ekintzan antzeran
gure herria asko maitatuz
pakean biziko gera.

Gure herriak ohiturak ditu
aintzinatik datozenak
blusa eta makilegin goaz
Ageda maita degunak.
Kopla zarraren bidez eskatu
ditugun asmo hobenak,
Errenteria gorde dezala
har dezala atsedanak.

1998. urtea. Atana

Taldeak

Gabon Jainkoak etxe honetan
aurkitzen diren denari,
Santa Ageda bezperan gatzoz
ereintzatarrak kantari.
Urte zaharra joana zaigu eta
ekin ondo berriari.
eta pakea opa dlogu
hala ulertzen duenari.

Lizasok

Asko askotan ez gera sartzen
honelako leku baten,
eta gaiztoa izan leikenik
ez diot antzik ematen.
Lehengo urtean pozikan giñan
halaxe nahi degu aurten
hasieratik galdezka nator
zer moduz bizi zeraten.

Taldeak

Edadez aurrera goaz eta
gajiak dira agertzen.
gerriak, besoak eta hankak
hasiak dira moteltzen.
Atanaxioi belaunak ere
etzion asko laguntzen
ebaketaren ondorioak
jarria dute dantzatzen.

Lizasok

Esan didate Atana jaunai
bertsotan nik esateko,
ez omen dauka osotasunik
dadukan hanka bateko.
Eta bertsotan al baldin badet
nik egurra emateko
Atana gizon haundiegia
dana piña izateko

Taldeak

Gure lagun zahar Atanaxio
klinikan degu izana,
belauna toteldu zitzaion eta
berarekin nahaiko lana.
Bere onera ekarri dute
eta hori ez da dana.
orain indartsu agertzen zaigu
makal xamarra zegona.

Taldeak

Poz handi bat izan da guretzat
hiri hala ikustia,
alaitasunez betea izan
bolara batez tristia.
Hire onera etorri haiz ta
ziur degu abestia,
hirekin ateraldiak eta
hire ahotan tristia

Taldeak

Makalaldia menderatuta
berriro ere gurekin,
belaunak dira sendatu eta
sasoirik hoberenarekin.
Koplaz nahi degu Atanaxio
Gaurkoan egon hirekin.
Urte askotan jarraitu ezak
Betiko talde honekin.

Lizaso

Lagunak ere ez dute pentsa
honi pakian uzterik
eta nik ere ez daukat beste
gauza hau erakusterik.
Atana zaharra lan gutxi inñ
nolabaiteko gazterik
zartuta... ez dauka honek
Aitzakia piskat besterik.

Lizaso

Berrogei eta hamalau urte
dijoa hamabostata,
oraindik ere zar xamar baiña
erabat aitu ezata.
Aurrerantzean sortuko zaizka
pitopausi ta prostata,
biyar ere piz egingo digu
baiñan galanki kostata.

1998. urtea. *Cobrerros Botika Zaharrari*

Hamaikatxo kezka eta arazo izan ohi ditu botikara jotzen duenak.
Kontuan hartzekoa da, gainera, garai bateko Erreterian oso gutxi
zirela bertako botikak. Horregatik, oso estua zen herritarren eta boti-
karien arteko harremanak. Testuinguru honetan kokatzen dira Co-
breros Botika Zahar berrituari eginiko koplak.

Zacarias Cobreros izan zen
botikalaria argia.
Bere lanaren ondorioa
ehun urteko biria.
Botika zaharra hortxe daukagu
nahiz ta gaur izan berria.
hamaika enplasto egindako
Kabitxo zoragarria.

Zacarias aitona aurrena
gero Antonio semea.
Ta familian gelditzearren
oraingo hirukotea.
Jaime, Teresa, Elena eta
hauen amatxo maitea.
Maria Agirre anderea
guztientzat ohorea.

Udaletxe ondoko etxeei

Udaletxea ere haziz joan zaigu. Bertako bulego eta zerbitzuak zabalteko, Santa Maria kalean botatako bi etxeei eskainitako bertsoak dira. Horietako bat Xabier Olaskoaren etxea izan dena. Bizilegea delako edo, *zaharrei ohore egin zaiegun berriak saia kontutzen* dio koplariak.

Udala haunditu behar dela
bi etxe dira botiak
Santa Maria kalean blok
elkarri ondo josiak.
Batentzat laua bestentzat bia
jarritako zenbakiak.
Herriko Etxea haunditurik
hartu ditu historiak.

Urte luzetan iraundu eta
orain dira desagertu.
Famili jator askoak ziren
ormetan ornitu.

Zenbat gaixodun sartu oteda
Gure botika zaharrian.
Bertako bidea harturik
Oinaze daukagunian.
Bide ederrena ez da baina
Behartzen geradenian.
Batez ere agiñeko miñak
Menderatzen gaitunian.

Mende osoa Errenterian
Lanean guztientzako
Cobreros jaunak iriki zuan
Herrian zerbitzurako.
Ehun urte luzetan lan hori
Bete duanarentzako.
Animorik haundina danori
Guztiei eskerririk asko.

Olaskoagatarrak batetik
Flores-enak ere aipatu.
Diez-en ileapaindegia
Behar degu gogoratu.

Zure barrutan sortua degu
Xabier lagun zahar maitea.
Benetan gizon argia eta
herriaren maitalia.
Gizon hau gorde izandu dezun
kabitxo maitagarria.
Udalak ere izan dezala
Xabierrek dun ohoria.

Gure herriko etxe zaharrenak
 ari dira desagertzen.
 Era berean berriak dira
 txukun askoak agertzen.
 Biziak hala agintzen duta
 aurrera degu jarraitzen.
 Zaharrei ohore egin zaiegun
 berriak saia kontutzen.

Rafael Bereziarturi

1994an, bizi zen artean, Ereintzak eskaini zizkion koplak taldeko zen soinu-joleari. Bergaratik Erreenteira bizitzera etorritako gizona bete betean egin zen bertako. Hirurogei ta hamargarren hamarkadan sarritan agertu ohi zuen, soinua eskuan zuela, antzerki taldeko emanaldietan euskal doinuak eskaintzen, bertsoak kantatzen. Ereintzako koplak saioetan ere gustura azaltzen zen Rafael.

Taldeak

Gure artetik lagun zahar maite
 Rafael Bereziartu,
 Joan den urte gure Jaungoikoak
 Zeruetan zuen hartu.
 Bere umore bere hauspoaz
 Zenbat gerade oroitu
 Zeru haundi hortatik Rafael
 Beti bezela jarraitu

Taldeak

Utsune haundia aurtengoan
 zu zaitugu eta falta.
 Berri txar horrek utzi bai zigun
 talde guztiari jota.
 Zure oroimen goxoarekin
 indarturik gabilta ta
 Ageda maite gure laguna
 hartu zure besoeta.

Lizasok

Euskera eta kulturaren alde
 beti ari eta ari,
 Erretereria maite zuala
 ikusi degu nabari.
 Rafael zana soinuarekin
 ta berdin berdine kantari,
 al baldin banu nik jar(ri)ko nuke
 Ereintzatarren zaindari.

Lizasok

Beti alai eta beti gozoa
 berak zuan irriparez,
 hura zein gendun akordatuta
 gu hasten gera negarrez.
 Bizi geraño gu ezin ahaztu
 sekuletan Rafaelez
 hauxe da pena gure artean
 gehio ikusi behar ez

Taldeak

Musikalaria bera gendun
soinu jotzaille aparta.
Edozein orduta presto zegon
ez bait zitzaion inporta.
Danak utzita beti gurekin
haren bertso eta kanta,
bere barruan griña horrekin
sortua izandu zan ta.

Lizasok

Hemengo saio hau egiteko
Rafael izendatu da,
harek maite zun Errenteria
harek maite zun kultura.
Gure artean gehiago ez da
izango maixu on hura,
gure Jainkoak eraman zuen
Bera bizi dan lekura.

Taldeak

Ekainak hogeitabi zituen
Errez ez degu ahaztuko.
Kanpai otsaren deadarrekin
Rafael joan da betiko.
Bere umore leialtasuna
Hortxe daude guretzako.
Besarkada bat Zeruetara
Berdin Antontxurentzako¹

Paraiso Tabernan

Taldeak

Gabon Jainkoak etxe honetan
aurkitzen diren denari,
Santa Ageda bezperan gatoz
ereintzatarrak kantari.
Urte zaharra joana zaigu eta
ekin ondo berriari.
eta pakea opa diogu
hala ulertzen duenari.

Santa Ageda bezpera hontan
Paraisoko txokora,
urtean zehar etortzen gera
baina gaurkoz abestera.

Patxi zaharra ta etxeko ama
goxoki agurtutzero,
ta Patxi gazteari mezua
ardo ona zak atera

Etxe honetan giro goxoa
benetan degu aurkitu,
sendi jatorra bizi da hemen
egiten degu agurtu.
Guraso zaharrak hasitakoa
gazteon esku gelditu,
aitonak hasi zuan bidetik
Patxi laguna jarraitu.

[1] *Antontxu* delako hori *Antontxu Sainz* zen. Hura ere hil berria. Errenteriako kultur bizitzan eragin handia izan zuen gizona.

Lizasok

Beti pozikan etortzen gera	-----
Baita ere sartu etxian,	-----
nagusi jauna portatzen baita	-----
gurekin jator antzian.	-----
Berria baiña sartuta dago	-----
Ereintzaren bihotzian,kezkatu
guretzat ez da onik izaten	Ur piska bat nahikoa degu
Honera etorri ezian.	Diru asko ez gastatu.

Ez det emango demanda eta
 ez det emango errita,
 entzun dedanez famili on hau
 lendik ere ona baita.
 Ereintzakoak pozik etortzen
 Dira holako tokita,
 esaerak dion bezelaxe
 "ardiak beti ardita".

Taldeak

Herrian zehar kantuz gabiltza
 Ageda deuna ospatzen,
 kale izkiña edo plazetan
 nola geran gelditutzen.
 Noizean behinka tabernan ere
 gustora gera sartutzen,
 ohiturak hala agintzen du ta
 guk hala degu betetzen.

Onena Tabernan

Taldeak

Etxe honetan azaltzen gera	Onenako sendia guretzat
bada makiña bat urte,	senditatzat jotzen deguna,
lengo zar haiek oroiturikan	Santa Ageda bezpera hontan
gazteak nola zerate.	hor doa gure jarduna.
Santa Ageda bezpera hontan	Juanito gure lagun zar joan ta
ohitura nahi degu bete,	orain bere ondorena,
ardo pittin bat eman zaiguzu	len bezelaxe giro goxo hau
baldin bada borondate.	sekula alda ez dena.

Onenako taberna honetan
bisitatxo bat ariña,
etxe hontako etxeko andrea
oso leiala ta fiña.
Mesede eder eta ugari
euskal giroari egiña,
Ereintzako gizon talde honek
maite deguna jakiña.

Napar aldian izaten zera
Zure txokotik aparte,
Lanak hala agintzen du eta
Izan zazu borondate.
Gaurko egunez gure artean
Beti bezela hor tente
Migel laguna kutsu honetan
Jarrai zazu beti arte.

Lizasok

2

.....
.....gera lengoak,
naiz urtean zehar etorri lendik
aurten ditugu gogoak.
Maite ditugu izandakoak
baita ere gaurkoak,
berdin berdinak ikusten ditut
Joseren ondorengoak.

Taldeak

Urtero etorri izan gera
Agedaren bezperian,
aurten ere ardo ona nahiez
baina prezio berdiñian.
Kutixi hori bete dezagun
gure Santan omenian,
zuentzat berdin izango da ta
urtearen azkenian.

Pena litzake orain daudenak
aitatu gabe uztia,
ta nahi bezela gerta zitzaion
Jose zanari joatia.
Juanitorekin utzi ziguen
taberna honen dotia,
hura ere hil zan ta orain txintxo
degu bere emazia.

Etxeko andreak daduzka hemen
suhise eta alabak,
bihotz haundiko aurpegi argiz
iñorentzako ez traba.
Beti laneko bere bihotzak
egon jai, aste ta gabak,
jarrai zazute aurrerantz ere
hola izaten kristauak.

Migel laguna Napar aldean

lanaren egin beharrez,
beti laneko asmotan zabiltz
bere bihotz ta indarrez.
Zuk segi hor Napar aldean
gu hementxe gabiltz parrez,
penagarria gure artera
behin beren sartu behar ez.

[2] Grabazioa ez da entzuten

1999. urtea. Jose Leon Izari

Ez da izango Euskal Herri osoan Ereintza taldeak bezain makila dotore eraman ohi duen talderik. Kide bakoitzak berea darama harro asko. Jose Leon Izak eskuzabal bezain trebeak, propio prestatuak dira bakoitzaren eta guzti gainera. Horregatik, nahiz eta zertxobait tentatzen duten, esker oneko agertzen zaizkiote ereintzarrak.

Gabon jainkoak etxe honetan aurkitzen dira denari, Santa Ageda bezperan gatzoz Ereintzatarrek kantari. Urte zaharra joana zaigu eta ekin ondo berriari, eta pakea opa diogu hala ulertzen duenari.

Eskerturikan lagun bat gainera artista hutsa, makil politikak egiten ditu badu Adurizen antza. Bere makilaz gure eskutan umore osoz gabiltza, Santa maitea Joxe Leoni eskein zaiozu laguntza.

Joxe Leon broma onez hartu entzuten dekan guztia, datorrenerako presta hadi aldean badek tokia.

Josetxok ere emana baitu baimentxo bat berezia, eorrentzat makila egin zak ta blusa beltzez jantzia.

Makil egiten ona haizbaina zergatik ez dek abesten, danak pentsatzen genian [behintzat hasiko hintzala aurten. Baldintza batzuk bete beharrak gurekin nahi badek irten, lendabiziko aitortu ezak andreak al dikan uzten.

Bigarren baldintza ere bada behar dekena gaur bete, *Kartamas*³ eta Pello ondoa dana bukatu bitarte. José Leon hori lortzen badek egundalakako birtute, talde hontako izendatua hik utzi nahi dekan arte.

[3] Taldeko kide baten ezizena da *Kartamas* delakoa.

Parrokiko argi berriei

Ama Birjinaren Jasokunde elizak berritu on bat izan ondoren, kan-potik ere argiztatua gelditu da urrutitik bere horma eta kanpaldorreak ederki asko ikusten direlarik. Gai horri helduko diote koplariek.

Argi dotore askuak dute
gure Eleiza alaitzen,
lendik polita zen guretzako
orain ederra agertzen.
Kanpai hotsaren alaitasunak
nolatan duan indartzen,
danetan politena zarela
hori guk degu aitortzen

Argiak jarri dituztela ta
Eleiza da albistia,
txukundu eta apaintze hutsak
herriak ez du kaltia.
Zeinen ederra dagon ikusiz
konten da erretoria,
pozik baita ere izango da
herrian den alkatia.

Pio Etxeberriaren etxea

Hamaika baserritar sartu izan da Pio Etxeberriarenera pentsu bila. Goizean etorri, tratu piskat egin eta etxerako pentsu, hazi eta abar erosten zituzten. Pio Etxeberriaren sortu zen egungo Orereta Ikastola.

Santa Klara ta Erdiko kale
elkartzen diran ertzian,
Etxeberriatarren kabia
sendo betiko tokian.
Pentsoa eta patatak ziren
saltzen denbora batian,
sagardotegiaren asmotan
baba zarraren trukian.

Urrutitikan begiratuta
hor dago kanpantorria,
garbitu eta jarri digute
ematen duna berria.
Urteak ditun tontor polita
herriaren ohoria,
orain argiak salatzen zaitu
zarela argigarria.

Sarreran ere argi ederrak
ikus dadin portikoa,
hau ere gure Eleizak duan
bitxi eder hoiakoa.
Udaletxea berria eta
plaza dotore askoa,
leku atsegin paregabea
herriaren neurrikoa.

Etxe hontako sendia degu
jator askoa aurkitzen,
Pio zanaren esanetara
saiatu dira bizitzen.
Eguneroko lana eginda
aberria maitatutzen,
ikastola hasi aurretikan
euskara zuten zabaltzen.

Gaur nahigenduke Pio zanaren
 ohorez hemen kantatu,
 garai bateko gizon ospetsu
 herria zuan maitatu.
 Abertzalia benetan hura
 ez zan atzean gelditu,
 lanean finko jokatu zuan
 guk nahi degu gogoratu.

Pio zanaren etxe ederra
 sagardotegi bihurtu,
 azpikalde honetan hamaika
 pentsa izandu da sartu.
 Orain kupelak jarri beharrak
 pixkatxorenbat aldatu,
 lehen abere ta hegaziak
 orain guk behar gozatu.